

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОЛОХ

ӨЛҮӨНЭ УУТУН ТУҢАНЫЫГА СОРУКТАР

Ахсынны 20 күнүгэр улуус дьаһалтатын дьэтин муннахтыгар саалыгыгар "Өлүөнэ--Туора Күөл" уу ситиминэн кэлэр. Өлүөнэ уутун туһаныы соруктарыгар сүбэ муннах буолла. Муннааха тыа хаһаайыстыбатын уонна соботуопка министрэ Д. Ф. Наумов, Тыа хаһаайыстыбатын уонна соботуопка министерствотун Тутууга департаменын начальнига А. М. Копырин, бу министерство Мелиорация управлениетын хылаабнай инженерэ А. П. Протопопов, "Якуттисиз" генеральной директорэ П. В. Федоров кыттымын ыллылар.

Чурапчы улуунугар "Өлүөнэ--Туора Күөл" уу ситиминэн кэлэктээх Өлүөнэ уутун туһаныыга 2002-2005 сылларга соруктары улуус баһылыгын бастакы солбууааччы П. Н. Мишкин билиһиннэрдэ. Киини ууну туһаныыга бастакы учараттаах, ол эбэтэр тирээн турар сорук-

тары уонна кэскиллээх, иккиэ учараттаах олоххо киириэхтээх соруктары бириди нэһиликтэринэн ырытан кэпсээтэ. Итинтэн иһиттэххэ, бастакы учараттаах сорук быһытынан уу сүүрүгүрүөхтээх үрэхтэрин сүннүлэрин мрас-тааһын, быһыттары бөдөрөгүү соруктара тураллар. Шлюз-регулятордары онортурууга бырайыактыр үлэлэр садаланыахтаахтар. Уу кэлэн аһар бөһүлөктэригэр водопроводтары онорон хаһаайыстыбага туһаныык-кэлэр быһыл сайынгыттан садаланыахтаах.

Өлүөнэ уута таарыйбат хоту нэһиликтэргэ бастакы сорук быһытынан олохтоох үрэхтэр ууларын хаһаанарга анаан быһыттары оноруу, баар быһыттары бөдөрөгүү үлэлэрэ барыахтаахтар. Иккиэ этапка, кэскиллээх былаан быһытынан, Өлүөнэ уутун Чурапчы күөлүн нөҥүө Ныдыли күөлүнэн

ытан турба устун хачай-даан водохранилищелары онорон туһаныы былаан-налар. Итиннэ 35 км уста-лаах турба тардылыаба. Чинчийэр үлэтин, бырайыактааһынын садалыыр наада.

Тутуу департаменын начальнига А. М. Копырин бэйэтин этиитигэр водовод устун уу бытаан-нык кэлэрин тоболоон бэлэтээтэ. Биричиннэти-

нэн уу күөлүгэр, намыһах сирдэри толортоон баран салгы сүүрүгүн, 2 нөсүс үлэлирин эттэ. Итиннэхэ эбии биһиги нэһиликтэр-бит ууну хаһаанарга диэн суоттанан быһыттарын үрдүк гына сатыллара эмиз оруолдаах. Ону бэрэ-эдэктээн ууну сөптөөх кээ-мэйинэн эрэ тутан баран аһарар сорук турар. Быһыттары барыларын уу аһытын харгыстаабат

тэнгээн бэриллэхтээх. Уу бүтэн хаалыа диэн өйдөбүлүн тохтуооха на-адатын бэлэтээтэ.

"Якуттисиз" директорэ П. В. Федоров бөһүлөк-тэргэ водопроводтары киллэрингэ бырайыакты-ыр-сметнэй документаци-ялары хайдах онортуруо-ха сөбүн быһааран бизрдэ,

Тыа хаһаайыстыбатын уонна соботуопка министрэ Д. Ф. Наумов уу кэли-тигэр хoduналарын ыллар-быт дьоннорго атын сирэ биэрингэ дьаһалталаар баһылыктара болдомтоло-рун уураллара наадатын ыйда. "Ууну хаһаанар өйтөн-санааттан босколо-нон наада, уу мэлдьи баар буолуоҕа, быһыттары бөдөрөгүү, таһымнарын тэнгээни үлэлэрин ыһтар хайаан да ирдэнэр. Ууну туһаныыга мытыллар үлэлэргэ үп-харчы туруор-суутугар бырайыактыр-сметнэй документация булгуччу баар буолуохтаах. Ыраастыыр оноруктары

хас бөһүлөк айы туруо-руу көдүүһэ суох буо-луоҕа, бөлөхтөөн, улуус киинигэр туруоруооха сөп. Үлэни чугастаабы уонна кэскиллээх соруктар диэн ымыааха", - дьэтэ кити.

Муннаах кыттымылаах-тара элбэх болпуруоһу ый-ыттылар. Арыылаа нэһилиэгин баһылыга С. С. Морфунов, Хайахсыт нэһилиэгин баһылыга И. И. Филиппов, Кытаанах нэһилиэгин баһылыга И. П. Игнатьев, Хоптоҕо нэһилиэгин баһылыга А. П. Старостин, Болтоҕо нэһилиэгин баһылыга Г. Г. Лебедев, Хатылы нэһилиэгин дьаһалтатын землеус-тронтоло И. В. Саввин, Ха-даар нэһилиэгин баһылыга В. В. Никонов ууну туһа-ныыга санааларын этти-лэр.

А. СЛЕПЦОВ.

Хаартыскаба: Тыа хаһаайыстыбатын уонна соботуопка министерство-тун Тутууга департаме-нын начальнига А. М. Копырин.

Декада РСФСР уонна Саха АССР народной артистара, П. М. Решетников ээтинэн Чурапчытаабы народной театр сценатыгар режиссер Н. М. Заболоцкая салайытынан уус-уран самодетельность концер-тин үөрүүлээхтик аһыллы-быта. Онно театр айар үлэһиттэрэ, улууспут бил-лиилээх ырыаһытара Марианна Романова-Айыллаа-а, Валерий Федоров, Алексей Местников у.д.а. сытыктылар. Фойеба дьэбэ үөрэтэр киин үөр-чээччилэрин уус-уран оноруктарык, урулуйдарын, ликилэрин, өрүүлэрин, аппликацияларын быыстапка-га тардылына.

Киин оҕолоро нөҥүө сүнгүгэр Культура киинигэр "Кэрэ эйгэтэ - мин түөлбэ-бэр" диэн Е. Т. Миронова, А. Ф. Оконешникова, Л. А. Варламова үлэлэрин быыстапкатыгар сылдьан сөбө-махтаа кердүлэр. Эмиз бу күн Н. М. Заболоц-кая оскуола сааһыттан үөрэллэр, бэйэтин идэтигэр уһуйбут үөрэнээччитин И. И. Бушкова кытары кэлэн залдыттаан, истин-иһирэх көрсүһүүнү бэлэхтээтилэр. Эбэлэрин, театр айар үлэ-лэрин билиһиннэрдилэр уонна киимитигэр "Чурап-чытаабы народной театр" диэн фотоальбому бэлэхтэ-

ҮӨРҮҮЛЭЭХ ТҮГЭННЭРБИТИТТЭН

этилэр. "Хамсаны--доруобуйа" ("Движение--здоровье") диэн күрэхтэһи А. К. Софро-нов аатынан спортивной са-алаба тыааһыннаахтык ыытылына. Дубакка маннайгы миэстэни Толстя-ков Рома (X кыл.) ылла, Гаврильев Терентий (VII кыл.) иккис, Хоюганов Се-ня (X кыл.) үһүс буоллулар, кыргыттарга Пахо-мова Шура (IV кыл.) чемпионна-ата, Захарова Сардаана (II кыл.) иккис, Данилова Валя (VII кыл.) үһүс миэ-стэлэри ыллылар.

Саха төрүт оонньуутугар ха-былыкка Хоюганов Сеня (X кыл.) уонна Прокопьева Кристина (III кыл.) тэннээх-тэрин булбатылар. Гавриль-ев Терентий (VIII кыл.) уонна Оксимова Оля (VII кыл.) ик-кис бириинстээх миэстэбэ ти-гистилэр. Птицын Петя (IX кыл.) уонна Пахомова Шура (IV кыл.) үһүс буоллулар. "Көрдөөх стартарга" "Сар-даана" хамаанданы "Дайаа-на" хамаанда түөрт очконан баһыйда, кыайылаахтар Диплому бириинстэри туту-

лар. Ити күн концерт кытты-ылаахтара Грамоталары-нан, бириинстэринэн бэлэ-тэннилэр. Ол курдук, Заха-рова Сардаана (II кыл.) "Күөрэгэй" диэн солота, "Хаар" диэн хоһооно, Гав-рильев Терентий (VIII кыл.) "Көбүөхтүүрүн ааныа күөх киһиргэс" диэн үгэтэ, Нико-нова Гримиана (III кыл.) уон-на Прокопьева Кристина (III

Декада бири бэлиэ дьаһалынан төрөппүттэргэ уонна учууталларга анаан "Төгүрүк остуол" буолла. Онно киин балыһа педи-атра Васильева М. И., Чурап-чы сэлэниэтин дьэз кэр-гэниэ уонна социальнай көмүскэлэ киинитэн соци-альнай педагог Феофанова Т. Н., психолог Захарова Х. Г., киин библиотекаттан

сөбүн экскурсияларга сылдьан итэйдилэр.

Искусство эйгэтигэр бастакы хардыыга бэйэбит сэлэниэбитигэр оҕо музы-кальной оскуолаба үөрэх талынан дьарыктаныаха сөптөөбүн көрдүлэр-иһитти-лэр. Хас кабинет айы оҕолор дьарыктаналларын, киннээх үөрэтэллэрин, тугу ситиһинэххэ сөбүгэр, олоххо үгүс туһалаабы биллилэр. Үгкүү хамса-ныларын үөрэттилэр.

Декада ус-тата оҕолор дьэник суру-нулар, өйтөн ай-ар үлэлэри толордулар. Са-амай умнулубат түгэниэни аам-даам тымыныы, ах-сынны ыйы аахсыбакка, автобуһууна тийэн Таатта улуунугар Тырааһа коррек-ционной оскуолатыгар малдыттааһын буолла. Олохтоохтор биһиги оҕо-лорбут, төрөппүттэригэр тол-лорбут концертнай нүөмэр-дэрин астына кердүлэр. Ик-ки өттүттэн оҕолор үлэлэ-рин быыстапкалара туруо-рулунна. Республикагаабы "Хотугу сулус" конкурс кыт-

тыылааба Маша Адамова ырыатын, кыргыттар хомус-ка оонньообууннарын дуоһуя иһиттибит. Дубакка, хабылыкка табаарыс-ты көрсүһүү буолла. Тыа-раһалар тулуппатылар. Оҕолорбут маассабай оонньоулары оонньооту-лар, аныгы үгкүүлэри үгкүүлээтилэр, кэлсэти-лэр. Үөрэнээччилэр, пед-коллектив (директор Мор-довской Н. М., завуч Попова М. И.), тех-үлэһиттэр наһаа истинник, өрдөөкүттэн бил-лэр дьоннорун курдук көрүстүлэр. Иннекитин си-бээспитин быспакка салгы үлэлээргэ, сага санаалар-га киирэн, былааннары оностон кэллибит.

Кырдык дабыы, бу де-када күннэрэ, дьаһаллара үрдүк тэрээһинээхтик ба-рыытыгар көх-нэм буолбут, көмөлөспүт, көрсүспүт, кэл-сэппит, ытыспыт, иеникигэ эрэлбитин үрдэтиспит бар дьоммутугар, учууталлар-бытыгар, төрөппүттэрбитигэр, салайааччыларбытыгар махталбыт мунура суох. Чахчыта да үрдүк үөрүүбүтүн доботторбутут-тан буллубут.

Антонина Павловна ПЕРЕВАЛОВА, улуустаабы дьэбэ нити уонна үөрэтин киинин директорэ.

Бу күннэргэ Инбэлииттэр аан дойдутаабы күннэрин чэрчитинэн "Мин үөрүүнү доботторбуттан булабын" ("Я радость нахожу в друзьях") диэн декада ыытылына.

кыл.) "Күн бытархайа" диэн үгкүүлэрэ, Пинигина Дайа-ана (II кыл.) "Песенка о маме" уонна Дюдорова Наде (V кыл.) "Эйэ ырыата" диэн со-лолара, Эверстова Марина (III кыл.) "Тотоша" диэн хоһооно, Перевалова Маша (X кыл.) оригинальной нүөмэрдэри толоруута көрөөччүлэр биһирбиллэ-рин ыллылар. Маны таһынан быыстапка кытты-лаахтара Грамота уонна би-ринис тутан үөрдүлэр-көттүлэр.

Захарова Н. Г. кыттымын ыллылар, туһааннаах идэ-лэриин туһалаах субэни-аманы бизрдилэр.

Бэлэс күн "Ийэ - аба ос-куолатыгар дьарык" тэри-линнэ. Оҕолор дьэлэригэр көмөлөстүлэр. Идэбэ туһа-йыыга (профорияцияба) бири күн аманна. Ол курдук, "Арчы" үөрэтэр-производ-стваннай комбинат каби-неттарын, кердүлэр, ханнык идэбэ дьээттэн тэлэһийбэ-кэ үөрэнээххэ, "Күннэйгэ" ылбыт идээн үлэлээххэ

САНА ҮӨРЭХ КЫҢАТА, САНДААРЫЙА, ҮҮНЭ ТУР!

ОСКУОЛА ТУТУЛЛУУТА, АЬЫЛЛЫБЫТА

Чуралчы сэлэннэтин Мурун-Тыымпыяа томторугар баар маһы танастыыр комбинатка урут столарнай, истэнэр, мизбэл онорор сыахтарынан 100-тэн тахса киһи үлэтир. Үлэһиттэр күнүһүн оҕолорун хаалларар уһуйаанчара чугаһынан бу томторго суоба. Ол, биллэн турар, элбэх мэлэйдэри үөскэтэр. Онуоха комбинат директора А.П.Листиков туруорсан, бэйэтэ сүүрэнкөтөн, 1987 сыл муус устар 1 күнүттэн уһуйаан тутуутун сабалаабыта. Тутуу маастарынан Г.Г.Монастырев, бингэдьириинэн П.П.Винокуров үлэлээбиттэр. Уһуйаан тутуутугар үлэлээбит дьоннорунан И.А.Монастырев, Н.Е.Горохов, С.И.Полов буолаллар. Сыл тариниһан тутуу үлэтэ түмүрбүтэ. Райсовет иһолкомун 1988 сыл бэс ыйы 21 күнүгэ 141 №-дэх быһаарыһынан бу 75 миэстэлээх, улахан, орто уонна кыра бөлөхтөрдөх уһуйаан буолбута. Комбинат үлэһиттэрэ мизбэллери барытын бэйэлэрэ онорон, итэрэн-хоторон, бу дьыл балаһан ыйын 1 күнүттэн ааһыла-сад үлэтин

сабалаабыта. Бастагы сэбидиссэйинэн Т.Г.Захарова ананан үлэлээбитэ. Анал үөрэхтээх үлэһиттэринэн толору хаачылыбыта. Улахан бөлөххө А.Я.Михайлова, С.С.Константинова, орто бөлөххө Р.С.Картузова, М.М.Ефимова, кыра бөлөххө С.А.Петрова, М.С.Макарова, мед-сиэстэрэнэн М.М.Черных, музыкальнай үлэһитинэн Р.А.Федорова үлэлээбиттэр. Иккис сыйлыгыгар сэбидиссэйинэн Л.Н.Корякина ананан кэлбитэ. 1991 с. куукуна дьэтиги сметата оһоһуллан, тутуу сабаламмыта, 1993 с. үлэбэ кирибитэ. Томтор сайдан, кэҕээн, эдэр ыяллар олохсуйан, дьиз-уот туттан, төрөппүттэр аны оскуола тутуутун туруорсан барбытара. Чуралчы сэлэннэтин дьаһалтатын быһаарыһынан 1995 с. уһуйааны кытта холбуу эбии үс кылаас аһыллар буолбута. Манна анаан маһы танастыыр комбинат хонтуруатын бэрэбэтэ. Спорт саала муостатын көтөхтөрөн, кылаас буолар хостору быһан, итиэр систематын өрөмүөннээн, столарнай сыаха паарталары, ыскамыайкалары,

дуоскалары онорторон, оскуола балаһан ыйын 1 күнүгэр үлэбэ бэлэм буолбута. Манна үлэлээбиттэрэ: Б.Г.Дьяконов, Ю.И.Толстоухов, А.И.Федотов, Г.Г.Монастырев. Бастагы директорунан В.П.Пудова аһаммыта. Учуталларынан икки кылааска тарга В.С.Пермякова, А.А.Петрова, II кылааска Н.Г.Михайлова барыта 50 оҕону үөрөспүттэрэ. 1997 с. директорунан А.А.Григорьева ананан үлэти кэлбитэ. Сыллата оскуола үүнэн, сайдан, үөрэнэр оҕо аһсаана элбиэр. Төрөппүттэр туруорсууларынан 1999 - 2000 сс. үөрэх дьылыгар Чуралчы орто оскуолатын филиалын быһыытынан V кылаас аһыллыбыта, онтон 2000 - 2001 сс. үөрэх дьылыгар ситэтэ суох орто оскуола аһыллына. Директорынан М.В.Дьячковскай үлэтин сабалаата. Инникитин толору орто оскуола буоларга соруктанан коллектив үлэли-хамсыы сылдыар.

Л.Н.КОРЯКИНА,
интээччи, РФ
үөрэбиринтин туйгуна.

САЙДАРЫГАР ЭРЭНЭБИТ

Чуралчы сүрүннүүр орто оскуола бу үөрэх дьылын сага тарээнин үгүс үлэтин үмүрүтэн, оҕолору үөрэтингэ-интигэ толору бэлэмнээх көрүстэ. Оскуола нормативнай-правовой докумуоннарын оноруу, сүннүкөн, бүттэ. Ол курдук, сир анагы, ис үлэ бэрэздэгин, оскуола устаабын, педагогическай сэбиэт, үөрэнээччилэр, төрөппүттэр, попечителлэр субэлэрин балаһыанньаларын бигэргэтэр, кабинеттары паспорттааһын, объектар санитарнай, баһаарынай крдэбиллэргэ эппиттиилэрин туһулуур уо. д. а. үгүс бастагы наадалаах докумуоннар ситтиилэр. Үөрэтэр-интэр үлэ былаанын сүрүн хайыскалары чопчуланан, педколлектив сүрүннүүр орто үөрэби бэрэбэ программанан үлэлээн эрэр. Алын сүһүөх оскуола уонна уһуйаан таһымыгар сабаламмыт инновационнай экспериментальнай үлэ темата кэҕэтиллэн, ситэриллэн, быйыл бу бырайыак республикатаары экспериментальнай пло-

щадка статуһун ыларга көмүскэнэ. Бырайыакпыт интинэн элбэх үлэ ытыллара былаанналар. Оннук оскуола сэлэннэ дьуовнай киһиэ буолара ситиһиллээхтээх. Мане олоххо киллэрэр сналтан, оскуоланы таһынан, социальнай-педагогическай, эбии үөрэхтээһин киһинэрэ тэриллээхтээхтэр, түөлбөнөн н э и л и э н н ы э б э , төрөппүттэргэ үөрэтэр-интэр үлэ төрүттэрин, ньымаларын биллэрэр үөрэх ытыллыахтаах.

Оскуола 2002-2003 сс. үөрэх дьылыгар X, 2003-2004 сс. үөрэх дьылыгар XI кылаастары аһан толору орто үөрэби бэрэбэ оскуола буолара былаанналар. Материальнай-техническай базаны кэҕэти болпуруоһа маһы танастыыр комбинат үс обьегын атыллаһан, икки үөрэнэр корпуһунан уон аһыс үөрэнэр кабинеты,

эбии остолобуойу, мастарыскайы тутуунан быһаарыллыахтаах. Учуталлар олоһор сэттэ квартиралар дьизлэрэ "үгүс дьыала" былааныгар киллэрлиннэ, бу тутуу маһы танастыыр комбинат, "Чуралчы-лес", "Чуралчы" МТС МУП күүстэринэн ытыллара быһаарылына. Оскуола материальнай-техническай, оборудованиеларынан, туттар тэриллэринэн хаачылыбыта Правительствотун, улуус дьаһалтатын уонна үөрэх управлениетун кемелөрүттэн улахан тутулуқтаах. Сага кыһабыт сайда турарыгар педколлектив, үөрэнээччилэр, төрөппүттэр, Мурун-Тыымпыяа томторун олохтоохторо улахан эрэллээхтэр.

М.В.ДЯЧКОВСКАЯ,
оскуола директора,
СР үөрэбиринтин туйгуна.

Билигин үөрэхтээһингэ улахан болгомто ууруллар. Мурун-Тыымпыяа томторо кэҕээн, сага ыяллар олохсуйан, ситиһиллээһинэти, оскуола үөрэнэр саастаах оҕолор аһсаана эбиллэ турарын учуоттаан, Правительствотун, Үөрэх миинистерствота 1995 сыллаахха манна оскуола-сады спытара. Бу үөрэх дьылыгар тобус кылааска сүрүннүүр орто оскуола аһыллан үлэтин сабалаата. Билигин манна уон биэр кылаас комплекка барыта 50 оҕо үөрэнэр. Оскуола аһылларынан хаачылыбыта толору уонна сөптөөх диэн элэтиэхтээх наада. Ол курдук, 28 педатог баарытан уон түөрдэ үрдүк анал, онно орто анал үөрэхтээхтэр, түөрт учууталбыт үрдүк үөрэххэ кэтэхтэн үөрэнэ сылдыаллар. Үүмүт сага үйэ үөрэх, билин, информация үйэтинэн биллэр. Онно ордуку үөрэнэр калүөнэни интигэниги билгилээх-көрүүлэри учууталлар үлэтиллэрэ олохтот ирдэбиллэнэн буолла. Маннык санаанан аһылларан, билиги оскуолабыт учууталлара араас эһин үрдэтэр курстарга, семинарларга сыдыаннар

билиилэрин-көрүүлэрин хаһаһаһаллар. Алын кылаастар учууталлара Н.А.Оконешникова, Т.Г.Сыромятникова, Ф.В.Мохначевская, В.К.Катакинова, Н.Г.Михайлова Үөрэх миинистерствотун интинэн ытыллар Эльконин-Давыдов методикагыгар үс сыллаах курстарга үөрэнэн бэйи сылын бу ньыманан айымнылаахтык үлэти сылдыаллар. Оскуола аһаһаммыт ньыманан үлэтиир учууталларга улууска тирэх оскуоланан буолар, элбэх семинарлар, аһаһас уруоктар ытыллаллар. Улууска 2000 сылга буолбут педагогическай идеялар фестивалларыгар ситиһиллээхтик кыттаннар, бу методическай холбоһук учууталлара улуустаары үөрэх управлениетун Дипломунан наһараадалаһаммытара. Бу үөрэх дьылытан иккис сүһүөх оскуола аһыллан үрдүкү кылаастарга үөрэх хайыскатын талыы, Эльконин-Давыдов технологиятын предметтик учууталлар баһылааһынарын соруктара тураллар. Оскуола интинэн араас тематическай, предметтик наһиэлэлэри, аһаһас уруоктары ытан, культурнай, сайыннарар

ҮЛЭБИТ СҮРҮН ТҮҮМЭБЭ - КЭЛЭР СЫЛЛАРГА"

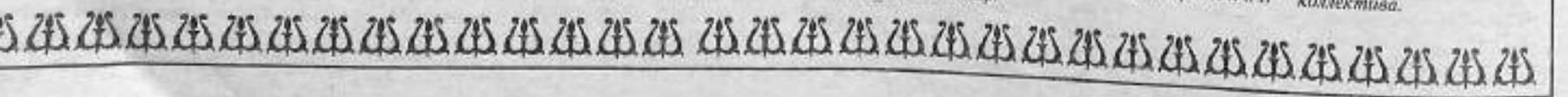
дьаһаллары тэрийэн учууталлар сыралаах үлэти ытыллар. Мане сэрэгэ хас бириани учуутал сыллата ытыллар педагогическай аарыыларга, научнай-практическай конференцияларга ситиһиллээхтик кыттар. Маннык ситимнээх, айымнылаах үлэ түмүгэр оскуолабыт 1997 сыллаахха республикатаары "Сыл бастык оскуола" конкурса иккис миэстэлээх лауреат үрдүк аатын ылар чыэстэммитэ, "Үөрэхтээһин-2000" республикатаары быыстапка-

күрэххэ ситиһиллээхтик кыттан сертификат ылыбата, 2000-2001 сс. үөрэх дьылыгар улууска ытыллыбыт оскуолалар методическай үлэлэрин көрүү конкурса кыттан иккис степеннээх дипломунан наһараадалаһаммыта. Үөрэх хаачыстыбатын үрдэтигэ сыллата 50-тан тахса бырайыаны ситиһиммит улууска үчүгэй көрдөрүүлээхпит. Үөрэтэр оҕолорбут нуучча талыгар, математикага улуустаары олимпиадаларга ситиһиллээхтик кытталар.

Оскуола үөрэтэр-интэр үлэтэ тирэбирэр дьоннорунан СР үөрэбиринтин туйгуна, туйгун категориялаах учуутал Т.Г.Сыромятникова, туйгун категориялаах учуутал Л.З.Коркина, РФ үөрэбиринтин туйгуна, куруһуок салайааччыта Л.Н. Корякина уонна саһаны, сонуну киллэрингэ сүрүн күүһүнэн үрдүк категориялаах учууталларбыт Ф.В.Мохначевская, Н.Г.Михайлова буолаллар. Эбии үөрэхтээһингэ оскуолабытыгар улахан болгомто ууруллар. "Кустук" (саһ. Л.З.Коркина) куруһуок оҕолоро сыллата ытыллар улуустаары уруһуй конкурсугар маннайты бириэстээх миэстэлэри ылааллар. "Сибэккичээн" куруһуок (саһ. Л.Н.Корякина) интиллээччилэрэ 200-тэн тахса көрүн сибэккини олоһордолор, көрөллөр-харайаллар, саас рассаданы наһиэлэннэбэ аһылаан оскуолаларыгар үп киллэрэллэр. Ону таһынан оҕолор үгкүү, ырыа, сааһымат, дуобат, эдэр мастарлар куруһуоктарыгар, спортивнай секцияларга сөбүлээн дьарыктаналлар. Оскуолабыт педагогтары "Кыталык" уһуйаан интээччилэринин

"Уһуйаан уонна оскуола - ситимнээх үөрэхтээһин аһаһас системата" дигэн чинчийэр үлэни 1997 сыллаахтан дьарыктаналлар. Бу үлэлэрин бийыл Үөрэх миинистерствотун экспертиэй коллегиятыгар көмүскээн, бу темага республикатаары чинчийэр үлэ площадкатынан буолубут. Үлэбит сүрүн түһүмэбэ - кэлэр сылларга. Оҕону интэр, сайыннарар эйгэ бары ситимигэр сыһаннары олохтоон, сага үйэ киһитин интэргэ түөлбө дьонно-сэргэтэ соморолоһон биэр кэлим үлэлээһилэрин ситиһиллээхтээхпит. Билиги оскуолабыт инникитин сайдар, кэҕиир кэскиллээх. Кэлэр дьылга оскуола сага корпуһун үлэбэ киллэрин болпуруоһа быһаарыллары сылдыара, коллектив айымнылаах үлэтигэр элбэи эрэннэрэр, инники сайдыытыгар киэҥ ис хоһоонноох былааннары туруорар.

О.Д.ЕФРЕМОВА,
директор
үөрэтэр-интэр үлэбэ
салайааччы.
Хаартыскага: оскуола коллектива.

Бахсы оскуолатын 90 сылыгар

КҮНДҮТҮК САНЫЫР КЭРЭ КЭМНЭРИМ

маһын тыаттан таһан 7 оһобу отторо.

Сэрин кэмнээри ыарахан дьыллар этилэрэ, астанас дэлэйэ суоба, карточнай система сага суох буолан эрэрэ. "Иһигэр оһорор" уонна "таһыттан сылдыар" дьин керүүлэр мистээх таһара дьэтигэр интернат баара. Сэбидиссэйинэн Саввинова Александра Петровна, поварынан Слепцова Мария үлэниллэрэ.

Очотообу оһолор керсүө-сэмэй, бэрээдэги тосту-туора кэспэт, учуутал, улахан дьон тыһын истэр, соруудабы лоп курдук толорор буолаллара.

Үөрэппит оһолорбуттан Егоров Гаврил Фомич, Коркин Егор Петрович, Местникова Евдокия Семеновна, Барашкова (Артемова) Ирина Захаровна, Марианна, Лидия, Петр Оконешниковтар уо.д.а. үрдүк үөрэҕи бүтэрэн араас идэлээх специалистар буолан үлэни сылдыаллар, сорохторо пенсияга тахсан ыал ийэтэ, аҕата, эһэтэ, эбэтэ буолан оһолорлор. Слепцов Василий Филиппович аатырбыт маньыксыт бу-

олбута, үрдүк правительственной наһарааданы ылбыта. Решетников Петр Николаевич биллиилээх саһыл интээччи буолбута. Киһилэр билигин бэйэлэрин төрөөбүт дойдоларыгар үлэни сылдыаллар. Бахсы оскуолатыгар билигин кытта биһир устата Сяцез Иван Николаевич II, Попова М.П. үлэлээбиттэрэ. Оскуоланы бүтэрэр оһолору саас айы Аларар сэттэ кылаастаах оскуолаларыгар киллэрэн экзаменнаан туттарарбыт. Экзамен кэмигэр аһыыр астарын, утуулар таһаастарын бүтүнүттүн тэһиэгэ тэһиэн көһөн киһирэн, хоно сытан ытарбыт. Онно оһолорбуттан ким да проваллаабытын өйдөөбөппүн.

Гавриил Дмитриевич 1952 с. уурайан дойдутугар Чыапалараа көһөн барбыта. Миһигэн оскуола сэбидиссэйинэн анаабытара. Гавриил Дмитриевич киһи быһыытынан судургу, көһө киһи этэ, себулээбэт буоллабына ону туруору этэрэ, дьону кытта өстөһө-саастаһа сылдыбат буолара. Бэйэтин кыанар, эт-хаан

өттүнэн доруобай, үлэни кыһа-хото үлэтир, ааттаах от оһоочу этэ. Иккиэн илээн хэммитигэр күһүн-саас куобахтырбыт, кустуурбут. Нэһилиэккэ ытыллар общественнай үлээ кыттар этибит, иккиэн пропаганда-дистырыбит, нэһилээ айы Томтортон Толоонго соророр сатыы, табылыннарбына атынан тийээн нэһилиэннээ, колхозтаахтарга полит-үөрэх курууһуогуун ытарбыт, быраһыныньыктарга дакылат, лекция оһорорбут. Очолорго нэһилиэк Советын исполкомун председателиэн Аммосова Александровна Тихоновна, партийнай тэрилтэ секретарынан Барашков Проколий Максимович, колхоз бырабылыанньатын председателиэн Егоров Тимофей Николаевич үлэниллэрэ.

Егоров Т.Н. улахан тэрээһиннээх, прогрессивнай өйдөөх-санаалаах, саһаны олоххо киллэрэр салайааччы этэ. Ким-хайа иннинэ Бахсыга электрическэй уот кирибитэ, маны олоххо киллэрэр нэһилиэк ыччаттары бэлэмнээбитэ. Элект-

рик Петров Иван Лукич, локомотив машиниһа, пилорамщик Ноговицын Сергей Константинович, бастакы суоплар Слепцов Михаил Михайлович уо.д.а. курдук ыччаттары киһи үөрэттэрэн төһүү үлэһит оһортообута.

1953 с. саас Томтор оскуолатын Толоонго көһөрүүкү эмиз киһи кэспэтин, иллээн-саһалаан суол сабыллар диэри бүтэрбитэ. Ити дьыл күһүн үөрэх аһылларыгар оскуоланы тутан бүтэрбиттэрэ. Тутуу биригээдэтин Ноговицын Семен Алексеевич салайбыта, ааттаах мас уустара бырааттыы Васильев Дмитрий Данилович, Моисей Лукин Местниковтар, Петр Коркин, Мэхээлэ, Егор Барашковтар, Оконешниковтар уо.д.а. таһаарылаахтык үлэлээбиттэрин түмүгэр оскуола сана мистээзэ иккис оһобун саһалаабыта.

Оскуола атын тутуулар суох этилэр, учууталлар, онтон да атын үлэһиттэр ыаллары кытары дьукаах оһолорон үлэтирбит.

1953 сыллаахха саас көһөрүү болпуруоһа турбутунан оһолору үөрэттин

урукку "Коминтерн" колхоз иччитэх турар кулуубун итин-сылтан, үөрэх дьыла бүтүөр диэри үөрэммиттэ. Ити кулууп сага маһынан тутулуубут үчүгэй баһайы дьыа этэ.

Бахсы оскуола аһыллыбыта 90 сыла туолла. Ити уһун кэм устата, кырдыбаастар кэспээннэринэн, 3-4 сыл устата сабыллан колхознай оскуола буола сылдыбыт. Онтон ураты кэмнээргэ төһөлөөх элбэх ыччаты үөрэтэн-интэн олох сырдык суолугар киллэрбитэ буолуой? Нэһилиэк ыччатын кэксатиттэн аатырбыт артистар, суруйааччылар, ученайдар, чулуу үлэһиттэр уо.д.а. бары бу оскуолага үөрэммиттэрэ чачы.

Бу оскуола уһун үлэтин историктытан мин баара-суоба 3-4 сылы кыратык сырдаттым.

Педколлективы, үөрэнэ-эчиллэри, нэһилиэк бары олохтоохторун оскуола 90 сыллаах үбүлүйүнэн эбэр-дэлибин уонна үлэһиттэр ситиһиллэри, дьолу-соргуну баһарабын!

1950—1954 сс. учууталлаабыт Петр Прокопьевич ДЬЯЧКОВСКОЙ.

1941 сыл саһыгар Хадаар сельпугар соботуопкага солбуйар председателиэнэн үлэни сылдыан 1941 сыл атырдыах ыйын 11 күнүгэр армияга ыһырыллыбыта.

Иркутский уобаласка Мальта станция таһыгар байыаннай лаабырга тийээн байыаннай бэлэмнэнини барбыта. Дойдугар төһүүгөр диэри Забайкальс-

Роман Петрович армиятан кэлээт Хадаар сельпугар Үрүн Күөл маһаһыныгар 1947 сыл муус устарыгар диэри, 1947 сыл ыам ыйыттан 1958 сыл бүтүөр диэри Молотов аатынан, кэлин "Правда" колхозтарга үүт-табаарынай ферматын сэбидиссэйинэн, бырабылыанньа солбуйар председателиэнэн үлэлээбитэ.

"Килбиэннээх үлэтин иһин. В.И.Ленин төрөөбүтэ 100 сылын бэлэтигэр" уонна бис үбүлүйүнэй медалларынан, "1974 сылга социалистической куоталаһы кыһылааба" знагынан, оройуон, колхоз, совхоз элбэх Бочуотунай грамоталарынан наһарадаламмыта, Махтал суруктары ылбыта. Колхоз, сельпо бырабылыанньаларын чилиэннэринэн хаста да быһбардаммыта, коммунистической үлэ ударнига, совхоз, нэһилиэк Бочуотун киһигэтигэр кирибитэ. Олохтоох оройуонун хаһыатыгар актыыбынай корреспонденынан уһун сылларга үлэлээтэ, нэһилиэгин оһобун, дьонун бэчээтинэн сырдатта".

Роман Петрович бастакы кэргэнин — Хондуга олохтоох Кириллин Николай Платонович кыһын Наһаастаны ылан икки уолламьыттар. Онтон биридэстэрэ, төрүкү ыарыһах оһо, уонутан тахсан баран өлбүт. Атын уола — Семен Романович Россия Суруйааччыларын уонна Журналистарын союзтарын чилиэннэрэ, "Сага олох" хаһыат редакциятын эппизтиир секретара "Төрдүм-уһум туһунан" диэн хоһоонугар манньык суруйбут:

"...Улаһата суох сылларга Уус-Майага охсуллаллар, Аһына көрөн, харайа, Адалбыттар чакырдар Тула сүүрэн хаалбыты-Тулаһаах оһо Дайылань. Аһыта—оһус төбөтө, Ас-уөл кэмчи кэмигэр Анараалар үөрө-хөтө Атаһаһан кээһэллэр. Дьэ ити оһо Дайылаптан Тэһийэллэр Дайылаптар..."

Семен Романович ийэтэ Анастасия Николаевна 1940 с. ыалдыан өлбүт. Аҕата сэрииттэн кэлэн баран иккис кэргэнин-Хадаартан Алексеев Осип-Ильич кыһын Өлөөнөнү ылан, Евдокия, Розалия, Роман, Василий

диэн оһоломмуттара. Оһолор бары үлэһит буолан, кэргэннээн оһолононурууланан, Дьокуускайга, Намга олохсуйан тэһийэн-уһаан оһолорлор.

"Правда", Эрилик Эристин аатынан колхозтар бырабылыанньаларын председателиэнэн, Эрилик Эристин аатынан совхоз директорынан уһун кэмнээргэ үлэлээбит, Ленин орденын, Үлэ Кыһыл Знамята ордон кавалердара, Бүтүн Союзтаабы колхозтаахтар III съездин делегата Филиппов Р.А. ахтар:

"Роман Петрович мин 1951 сыл бастакы күһүнүттэн чугастык билээбин. Ити сыл Чакыр Яковлев уонна Мологов ааттарынан колхозтара холбоһон "Правда" колхоз буола тэриллилэр-ригэр киһи колхоз солбуйар председателиэнэ быһбардаммыта. Ити кэмгэ Мологов аатынан колхоз Орджоникидзевский оройуон Тойон Арыһыгар сүөһү кыстаа киһирэн оһолор сүөсүһүттэригэр колхоз бэрэстэбинэтин быһыытынан аһаан үлэни сылдыара.

1951 сыл кыһына тымныы, куһаҕан, сылгыга ыарахан кыһын буолан, өрүс илин эһэр оройуоннарыгар сылгы аһыныһыттан ырыганнаан, аһылыкка киһирэн, от тийэбэт буола түспүтэ. Элбэх сылгы сиргэ охтубута. Ол кэмгэ "Правда" колхоз салалтата өрүстэн Р.П. Даниловынан от атылаһынаннан сылгыны онно үрэн киллэрэн өрүһүйүтэ. Роман Петрович Тойон Арыһага салайааччылары кытта үчүгэй сыйһамынан оту чэһиэки сыһааба дэлэйдик булан абыраабыта.

5-6 сыл мистээ колхоз солбуйар председателиэнэн, ынах сүөһү ферматын сэбидиссэйинэн үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Кыра эрдэбиттэн колхоз орто салайар үлэтигэр эриллибит уол-

ХАҢЫАККА СУРУКТАРЫТТАН

С.С.Яковлев—Эрилик Эристин дойдутугар Чакырга бандьыһыттар үс төһүүрдэригэр төһөр өлүүттэн тыһынаах ордон турар: бастакытыгар кийиттэн иһэн Чурапчыга куотан, атыттарыгар иһэстэһиллээх буолуо диэн куттанан бандьыһыттар ыппакалар.

Чакырга Адамов Гавриил Николаевич (Халла) биһир күн 2,87, оттон үс ый тухары хас күн айы 1,57 гектар ходоһа сири иһинэн оһосон, дьон-норуот уоһугар киһирэн турар.

Оту иһинэн муньуута Филиппов Василий Николаевич 2,10—3,10 гектарынан айыһына. Дьахталлартан Флегонтова Татьяна Васильевна, Макарова Александра Николаевна күһнэ 1,5—2 гектары муньыаллар.

Чакырга үөскээбит бөбө дьоннортон Егоров Егор Семенович сааскы сууабыт адырға эһэлиин эт илиһинэн киһирэн быһаһынан өлөрбүт.

Алексеев Дмитрий Егорович (Матык) 96 саһыгар, Алексеева Мария Николаевна (Тарваһай кэргэни) 101 саһын туолан өлбүттэрэ. Чакыр нэһилиэгэр эр дьоннортон уонна дьахталлартан киһилэртэн ордук уһун үлэһиттэ суох.

Эбэм Данилова М.Г. кэспэбиттэн, Чакырга саһамай элбэхтик оһоломмут икки дьахтар бөөр эбит: Макарова Авдотья (Манан Огдоочуйа) уонна Савина Авдотья (Хара Огдоочуйа). Иккиэн, куоталастыт курдук, 25 сыл устата сыла айы оһоломмуттара үтү, хайалара да биһир да ыты көтүппэтэх.

путтаах, көһө сүрэхтээх, кыһамнылаах, толоруугас үлэһит буолан, уопсай салалтага улахан көмөлөөбө, колхозтаахтар олус ытыктыыллара. Бэйэтэ бэрт көһө майгылааба, киһини холуннара, кэһиниттэн саһара

(Бүтүүтүн 4 стр. көр).

Улууспут хаһыатын 70 сылыгар

ҮЛЭ ҮӨНҮГЭР СЫЛДЫБЫТ СЕЛЬКОР

Данилов Р.П. туһунан таһаарыһа, краевед Кириллин Михаил Калитонович 1986 с. тохсунньу 1 күнүгэр маньык суруйан хаалларбыт:

"Данилов Роман Петрович 1912 с. Боотуруускай улуунун I Чакыр нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Аҕата Байара абатын ууһугар Дьүүһүн диэн алааска олохтоох Налбыах уола Бүөтүр, ийэтэ олохтоох Флегонтов Кондратий Флегонтович кыһа Дьэбдизэй. Биһиргэ төрөөбүттэр Бүөтүр, Арамаан, Уйбаан. Арамаан ортоку вол. Ликбезкэ үөрэнэн ааһар-суруйар буолбута. Мологов аатынан колхоз чилиэнэ. Колхозка киһилээбиттэн 1939 сылга диэри биригээдиринэн, счетовод-кассирынан, таабылсыгынан үлэлээбитэ. 1940 сыллаахха Чакырга маһаһынын атыһытынан, онтон

ФРОНТАН СУРУЙАЛЛАР

Кыһыл армияга Данилов Роман Петрович Чурапчы оройуонун үлэһит интиллээччилэрин национальнай ыһыаһын кыттыһылаахтарынын ыһырыы суруктарыгар хардаран: "Өстөөх өлөр иннэ хаһылына, эһиги бэйэни харыстамат үлэһитинэн тыһылы уонна фронту дөксө ордук күүһүрдүң. Оттон мин өстөөбү тһиһэр тһиһэ кыһыларга мэлдьи иннибинэн буолуом",— диэн 51894 №-дээх полковой почтаттан суруйар. ("СС", 1944 с. сэтинньи ый 7 күнүнээҕи нүөмэригэр).

кай байыаннай уокурукка 17-с армияга 1941 сыл атырдыах ыйыттан 1943 сыл атырдыах ыйыгар диэри 582-с, салгыы 1946 сыл ыам ыйыгар диэри 892-с стрелковой полкаларга рядовой стрелогунан сулууспалаабыт. Японияны утары сэриигэ Хайлар, Харбин куораттарынан сылдыбыт. Армияга бис сыл сулууспалаан баран 1946 сыл от ыйыгар кэлбитэ.

1959—1960 сс. Хайахсыт (Хайахсыты, Чакыры бөдөһүтүү кэмигэр колбоон биһир нэһилиэк оноро сылдыбыттарга) нэһилиэгин Советын исполкомун председателиэнэн быһбарданан үлэлээбит. 1961—1963 сс. Хадаар сельпугар соботуопкага председателиэнэн, Чакырга Толоон бөһүөлөгэр атыһытынан үлэлээбитэ. 1963—1966 сылларга Эрилик Эристин аатынан колхозка лесхоз леснигэ, ревизионнай комиссия чилиэнэ. 1965—1975 сылларга пенсияга тахсан үлэһиттэн уурайыар диэри Дирингээҕи сибээс отделениетыгар Чакырга почтальонунан сылдыбыта.

Киһи Аҕа дойду Улуу сэриитин II степенэ орденынан, "Японияны кыһыы иһин", "1941—1945 сс. Аҕа дойду Улуу сэриитигэр килбиэннээх үлэтин иһин",

КИЭН ТУТАБЫТ

Биһиги дьобус Чакыр нэһилиэкпиттэн Аҕа дойдуу көмүскүүр Улуу сэриигэ 98 киһи барбыта. Кыргыһын толоонноругар охтон уонна сураба суох сүтэн, 39-гара эргиллбитэхтэрэ.

Сэригэ кыттыбыт буйуннартан Василий Гаврильевич Адамов уонна Василий Васильевич Илларионов Кыһыл Сулус орден, Семен Иннокентьевич Адамов Албан Аар орденын кавалердарынан буолбуттара.

Р.П.ДАНИЛОВ.

("СО" 1960 с. олунньу 6 күнүнээҕи нүөмэригэр).

ҮЛЭ ҮӨНҮГЭР СЫЛДЫБЫТ СЕЛЬКОР

(Бүтүүтэ. Иннин 3 стр. көр).

Сылдыбат, судургу киһи этэ. Соровор сурдээх юмордаах, сыйты, көрдөөх тыллары сангара, күлэ-үөрэ сылдыааччы. Ол да буоллар, ыарахан, нүһэр, түс-бас майгылааба.

Эрилик Эристин аатынан колхоз тариллизбиттан 1958–1966 сылларга нэһилиэгэр араас үлэлэргэ сылдыбыта. Лесхоз леснигинэ хас да сыл үлэлээбитэ. Ол үлэлээбит кэмигэр айылбаны харыстыыр, уоттан көмүскүүр буолууну сэрэтэр элбэх ыгырылары тимирылтайыга суруйтаран саайталаабыта, аналлаах олорор, табахтыыр, сыннынар сирдэри онортообута билгин да төбөхторо ордон тураллар, атын ким да иннинк үлэлээбэтэ.

Ити кэмнэ сельсовет депутатина, солбулар председателинан быыбарданан үлэлэри, ону таһынан нэһилиэк араас общественнай үлэлэригэр куруук көхтөөхтүк кытара.

Эрилик Эристин аатынан колхоз Чакырдаабы биригээдэтин салайар сэбиэтин чилиэнинэн мэлдьи быыбарданан үлэлээбитэ. 1966 сыллаахха Чакыр биригээдэтин старшай биригээдини эбээһинэһин толоро сылдыбыта. Анал үөрэхтэх, эдэр салайааччы көстүөр дигри үтүө суобастаахтык үлэлээн улаханник көмөлөспүтэ. Онон куруук нэһилиэк олобун үөһүгэр сылдыан, нэһилиэгэ сайдарыгар төһүү, күүс-көмө буолбут, элбэх сыратын биэрбит салайааччы этэ.

Дьонно олус үчүгэй сыһыаннааба, мөбө-этэ, хаһыты, тойомсуйа сылдыбатыр да, тылын ыһыннарар, ытыктатар буолара. Олус кэлэйдэһинэ: "Дээ, буолан истэхпит!.." — диирэ.

Дьокуускайга көһөн киирэн олорор кэмигэр да сибаэспитин быспатахпыт. Эрүү телефонунан кэлсэтэр, сонуммутун атастатар этибит.

Билиги көлүөнэ оболору 16 саасытыттан колхоз чилиэнигэр киллэрэн, сылчаабы отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтары кө-

түплеккэ оскуолабытыттан абалан кыһыннарар этилэр. Сыйты кириитикэлээх, хос-хос быһаарыи биэриилээх мунньахтар күннээх-түүн устата бараллара. Устар ууну сомоболуур уус-уран тыллаах Чохсон, Тыллаах Дьөгүөр курдук оҕонньоттору сэргэ Элэгэнтээс Адамов, Байбал Филиппов у.д.а. балалара. Киинлэртэн Р.П.Данилов уһулуучу чорбойоро, кэлин даһаны араас мунньахтарга итэһэни-быһаһаһы чолчу ыйар сыйты кириитикэлээх, үксүн субалиир-амалыыр этилэрин элбэхтик истибитим. Колхоз мунньахтарыгар эгин араас карикатуралардаах, суустаах хоһоонордоох "Бойбуой листоктар" сотору-сотору тахсаллара, онно Роман Петрович кыттыны ыларачуолкай. Көр, онтон ким да еһүргэммитин өйдөөбөлүүн, барыта хайдах эрэ көргөкүлүүгэ хубулуйара.

Роман Петрович оройуон хаһыатыгар сонуннары тиһигин быспакка бэчээттэтэрин тэнэ урукку олохтон улахан ыстатыйалары, ахтыылары элбэхтик талаартарбыта, быстах, кылгас информациялары телефонунан быһа биэрэрэ. Эрилик Эристин туһунан "Ус моһолу мүлчү түспүтэ", "Элбэххэ үөрэлпитэ" дигэн суруйуулар "Эрилик Эристин туһунан ахтыылар" дигэн кинигэһэ кирибиттэрэ. Мин хаһыакка сана суруйан эрдэхпинэ тутта нилэ хабан сэргээбитэ, элбэх субэниаманы биэрбитэ.

Сэрии, үлэ ветерана, Эрилик Эристин үөрэнээчигэ Данилов Р.П. оскуола оҕолоругар бүппэт кэлсээннээх, күүтүүлээх күндү ылдыт этэ.

Кини 1995 с. бос ыйыгар ылдыан өлбүтэ.

Улууспут "Сага олох" хаһыатын 70 сыллаах үбүлүөйүгэр хаһыат актыбынай общественнай корреспондентарын ортотугар Р.П.Данилов ата биир бастакынан ааттанар.

Николай Филиппов,
хаһыат общ. корреспондента.

Чакыр.

МАХТАНАБЫТ

Билиги арабытын ПЕТРОВ Дмитрий Ильичи ылдыбыт сэмигэр көрбүт-истиби участковой балыһабыт ырайыгар Троколий Павлович Романовка, Мотрена Васильевна Герасимовага, Римма Михайловна, Вера Ивановна Игнатьеваларга уонна балыһа бары үлэһитэригэр бары махталбытын тиэрдэбит.

Эһиги ыарахан үлэһитигэр ситиһилэри, тус олоххутугар дьолу-соргуну баһарабыт.

Мындабааймттан Петровтар дьээ кэргэттэрэ.

Чурапчы салионньэтин олохтоохторун, ылдыыттарын бука барыгытын кэлэн иһэр Сага Дьылыннан Чурапчытаабы П.М.Решетников аатынан народной театр

БЫРААНЫКЖЫБЫКМААБЫ ДЬОРО КИЭНЭМЭРТЭ ЫҤЫРАП!

Ахсынны 31 күнэ
"УС МУОРА УЛАБАТЫГАР"
Сага Дьыллаабы дьүһүүү
Түөлбэлэринэн маскарадтар баллара
Режиссердар – И.Бушков, С.Местников
Сабаланаар: 20-00 ч. Кирии билиэт: 80 солк.
Түүн 1 чаастан үгкүү-битии, оонньуу-кулүү.
Кирии билиэт: 50 солк.

Тохсунньу 1 күнэ, 2002 сыл
ТОХТОО, ДЬЫКТИ ТҮГЭН
Шоу-программа
Режиссердар – М.Романова, А.Готовцова
Сабаланаар: 20-00 ч. Кирии билиэт: 50 солк.

Тохсунньу 2 күнэ
"Сага Дьыл түүнүгэр,
Сага Дьыл үөһүгэр
Сизтиһэн таймаарыах,
Иһийиэх, үгкүүлүөх!.."
30-тан үөһэ саастаахтарга аһаммыт
Сага Дьыл киһэтэ
Режиссердар – СР культуратын үтүөлээх
үлэһитэ Н.Заболоцкая, А.Смирникова
Сабаланаар: 20-00 ч. Кирии билиэт: 50 солк.

3 января
"НАЖМИ НОГОЮ НА ТАНЦПОЛ"
Новогодняя танцевальная программа
ди-джея Мистера Вальтера
Начало: 20-00 ч. Цена билета: 50 солк.

Доботторгутун тутуһан, атастаргытын ары-аллаһан кэлэн көхтөөхтүк кыттаргытыгар!
Хас киһэ аайы кирии билиэтинэн сүүйүүлэр оонньонуохтара уонна минньигэс астаах, үчүгэй утахтаах бар үлэһиэбэ.
Билиэт эрдэттэн театр кассатыгар атыыланар. Коллективной сайаапкалары ылабыт. Титэһийи! Билсэр тел. 41-482.

ПРОДАЕМ

Мука, высший сорт (Алтай), за мешок—495 руб.
Сахар, за мешок—950 рубл.
Комбикорм гранулированный, за мешок—350 руб.
Зерно (ячмень, пшеница), 1 кг—7 руб.
Валенки—240 руб.
Советское шампанское—95 руб.
Вино в ассортименте
Стол кухонный с 4-мя стульями (Корея)—6000 руб.
Наш адрес: с. Чурапча, авиалорт, магазин "Байылыат". Тел. 41-384.

АТЫЛЫБЫТ

Суһаллык 2000 сыллаах УАЗ ("Санитарка") автомашина мотуорун, илиини уонна клинги мостарын чэлчэки сыанаба. Чурапчы сэл. Партизанской уул, 10 №-гэр эбэтэр 41-315 телефонна билсин.

БИНИГИ ӨНӨБҮТҮНЭН ТУҤАНЫ!

Күн аайы Чурапчы-Дьокуускай-Чурапчы маршрутунан дьону таһабыт. Билсэр тел. 42-292, 41-904.

АТЫЛАНАБЫН

100 устуука шифери уонна түнүк таһын. Билсэр тел. 42-311 (Чурапчы сэл.).

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндүтүк саныыр бырааллытын, убайбытын, бахсы орто оҕуолатын математикага учууталын **ВИНОКУРОВ Иван Федотовичи** үүнэр көлүөнэни үөрэтүүгэ-иттигэ өр сыллаах үлэни сыаналанан "Саха Республикатын үөрэҕириитин туйгуна" аат индриллибитин ис сүрэхлтииттэн издэн туран эбэрдэлиибит!

Эн элбэх аҕалаах, үгүс учуутал идэлээх дьээ кэргэниэ төрөөн, улаатан уолаттартан бастакынан учуутал идэтин талан, аҕан, Саха АССР оҕуолаарын үтүөлээх учуутала **Винокуров Федот Егорович** үөрэммит оҕуолатыгар үлэли сылдыбарыман, кини туйабын датаран, эрэллэн толорбуккунан билиги, бары аймахтарык, үөрэбит уонна кизи туттабыт.

Эйиэтэ уонна эн дьээ кэргэттэргэр үтүө доруубуйаны, үгүс үөрүүлээх күннэри баһарабыт, уһун үйүлээх олохтонун дигэн алгыһыбыт.

Бэйдинэттэн балтын, күтүөтүн, быраатын, кийинин, Бороонтон сагаһын, Тандаттан эдьинин, күтүөтүн, Дьокуускайтан эдьинидэрин, күтүөтэрин, Чыаппараттан эдьинин, күтүөтүн, Чурапчыттан убайын, сагаһын уонна Дьокуускайтан, Нерюнгриттан, Москвадан, Екатеринбургтан кинилэр оболоро.

Күндү биһирэ үөрэммит доруубутун, Россия бочуоттаах радиһа, 20-тэн тахса сыл Чурапчытаабы телестанция начальнигынан үлэли сылдыар, мал тапталаах аҕатын, эһэтин **ПОСЕЛЬСКАЯ Петр Петровичи** үйэ аһардаах үбүлүөйүгүн ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит!

Эйиэтэ кытаанах доруубуйаны, дьээ кэргэнтэр дьолу-соргуну баһарабыт.

Биһирэ үөрэммит доботторун.

ДОРОГИЕ ПОКУПАТЕЛИ!

Поздравляем Вас с наступлением 2002 года!
Желаем всем удачи и счастья!
Приглашаем Вас посетить магазин "Бюстур". У нас новое поступление товаров из городов Новосибирска, Хабаровска, Благовещенска и Подмосквы: иная мебель — 2 феоһа, кухонные гарнитуры — расцветки разные, кресла для подростков, прихожки, холодильники разных марок, стиральные машины (Япония, Россия), видеокамеры, видеоманитофоны, магнитофоны, музыкальные центры, комоды, тумбы под телевизор, обеденные зоны, журнальные и компьютерные столы с мягкой тумбой. Большой выбор светильников, электротоваров, люстр и новогодних украшений, игрушки для слон, гирлянд, слок разных феоһов и многое другое.

К сведению организаций: собираем заказы на новогодние подарки.

Посетив наш магазин Вы не пожалеете о времени, проведенном с нами.

Наш адрес: с. Чурапча, ул. Октябрьская, 57, магазин "Бюстур". Тел. 41-416.

ДАЕМ В КРЕДИТ!

Магазин "Бюстур" в связи с праздником Нового Года дает в кредит магнито мебель, кухонные гарнитуры и другие товары до 5 января 2002 г.

Спешите посетить нас!

Наш адрес: с. Чурапча, ул. Октябрьская, 57. Тел. 41-416.

Талтыыр ийэм, эбэбит, хос эбэбит, тыыл, үлэ ветерана, Ага дойду сэриктин оҕдообото **НОГОВИЦЫНА Елена Ивановна** ахсынны 22 күнүгэр 91 сааһыгар күн сириттэн барбытын, диириник курутууан туран, аймахтарыгар, үлэһиттэригэр, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Уола, кийинтэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Кутурбаннарын тиэрдэллэр:

- Уолугар урукку үлэһиттэригэр **Иннокентий Семенович**, сиэнигэр үлэһиттэригэр **Иннокентий Иннокентьевич Окоемовтарга** уонна кинилэр дьээ кэргэттэригэр, бары чугас дьонугар, аймахтарыгар "Сага олох" РИХ коллектива.
- Уолугар, кийинтэригэр, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары ахмахтарыгар **ЧФКСИ** уонна **Д.П.Коркин** аатынан ЧРОСИ коллектива, профкома.
- Хотуна, тапталаах эбэлэрэ, хос эбэлэрэ **Елена Ивановна Ноговицына** олохтон барбытынан кийинтэригэр күндү дьүүгэлэригэр **Галина Ивановна**, кэргэнигэр **Иннокентий Семенович Окоемовтарга**, уолаттарыгар, кийинтэригэр уонна сиэннэригэр **Мария, Валентина**.

Редактор **ПОПОВ Г.**
ААДЫРЫСЫТ: 678670, Чурапчы сэл.
Карл Маркс уул, 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор — 41-332, отделеһар — 41-265.
E-mail: sanooloh@churapchakha.ru

Хаһыаты тэрийээччилэр: Саха Республикатын Правительствота, Улуус дьаһалтата, Редакция Хаһыат сахалык тылыннан оптуорунуһука, чэлпиһэргэ, субуотага тахсар.
Хаһыат индекса: 54907

"Сага олох" редакциянай-издательскай холбоһук.
Офсетнай бэчээт. Сакаһыт №-рө 151. Тираж 2007.
24.12.2001 с. бэчээккэ бэрилиннэ.

Автор суругар этилэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сит түбөһөр буолбатах. Сурукка ыһыллар чакчылар кырдыктаахтарыгар эппиэттиһэни автор тус байыта сүгөр.